

Dosarul nr.2r-573/22
2-19004931-01-2r-28112022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. I. Cotea)
Instanța de recurs: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza, la cererea Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare
Fiscală Sud împotriva lui Evgheni Lazarin, executorului judecătoresc Vera Coliba
cu privire la contestarea actelor de executare,

împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-
a respins ca fiind inadmisibilă cererea formulată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire
la revizuirea încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a
restituit, în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, recursul declarat,

c o n s t a t ă:

La 11 aprilie 2019, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare
Fiscală Sud a depus contestație, solicitând anularea parțială a încheierii executorului
judecătoresc Vera Coliba nr. 153s-682/19 din 29 martie 2019 privind refuzul în
primirea spre executare a documentului executoriu în partea ce ține de încasarea
cheltuielilor de executare în sumă de 100 de lei.

Prin încheierea din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins
ca fiind neîntemeiată cererea Serviciului Fiscal de Stat împotriva executorului
judecătoresc Vera Coliba cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc
nr. 153s-682/19 din 29 martie 2019 privind refuzul de intentare a procedurii de
executare a documentului executoriu nr. MAI04540410 din 21 noiembrie 2018, emis
de Inspectoratul de Poliție Chișinău, Botanica, privind încasarea de la Evgheni
Lazarin în beneficiul statului a amenzii în sumă de 1500 de lei.

Prin încheierea din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul s-a restituit recursul
formulat de directorul adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscală a
Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe, împotriva încheierii din 21 mai 2019 a
Judecătoriei Cahul, sediul Central, pronunțată în cauza la contestația Serviciului
Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Sud împotriva lui Evgheni
Lazarin, executorului judecătoresc Vera Coliba cu privire la contestarea actelor de

executare, din motiv că, cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

La data de 24 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.64), Serviciul Fiscal de Stat, reprezentat de directorul Rozalina Albu, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea cererii de revizuire, examinarea acesteia, casarea încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul, pronunțarea unei noi decizii de admitere a contestației Serviciului Fiscal de Stat.

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea formulată de directorul Serviciului Fiscal de Stat, Rozalina Albu, cu privire la revizuirea încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul.

La 17 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.90), Serviciul Fiscal de Stat, reprezentată de directorul Rozalina Albu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Cahul.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de revizuire aplicând în mod eronat normele de drept procesual și încălcând dreptul de acces liber la justiție, în mod injust a dispus restituirea cererii ca fiind inadmisibilă.

Cu referire la prevederile art. 20 alin. (1), art. 119 din Constituția Republicii Moldova, art. 5 alin. (1), (2), art.446 alin.(1), art. 447 lit. a), art. 449 lit. b), art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, precum și opiniei consultative nr.110 din 27 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, cu privire la unele chestiuni ce țin de aplicarea art. 132³ alin. (14) din Codul fiscal ce ține de delegarea de atribuții, fapt ce constituie o circumstanță esențială aplicabilă speței date, recurentul a indicat că, Curtea Supremă de Justiție a notat că, în situația în care funcția publică ale cărei atribuții sunt delegate și funcția publică al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcționarul public care preia atribuțiile delesate semnează pentru funcția publică ierarhic superioară. Dispozițiile art. 132³ alin. (12) Cod fiscal fac parte dintr-un act normativ cu caracter special, care reglementează delegarea de atribuții, care vizează și reprezentarea în instanța de judecată de către titularul actului de delegare. Or, norma de drept comun prevăzută la art. 75 alin. (2) și art. (80) alin. (1) Cod de procedură civilă nu este relevantă acestei situații. În acest caz, nefiind vorba despre reprezentarea Serviciului Fiscal de Stat de către angajatul împuternicit, ci despre reprezentarea de către directorul Serviciului Fiscal de Stat, care a transmis prin ordin (în temei legal, de altfel) unele atribuții ale sale șefilor Direcțiilor generale administrare fiscală. Prevederile normei art. 132³ alin. (14) Cod fiscal constituie o normă particulară de reprezentare în judecată, în condițiile delegării de atribuții. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat poate fi reprezentat în instanța de judecată, în temeiul art. 132³ alin. (14) Cod fiscal și de către conducerea subdiviziunilor structurale autonome ale Serviciului Fiscal de Stat, scop în care șefii/șefii adjuncți ai direcțiilor dispun în baza actului de delegare, semnat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, de dreptul formulării și susținerii cererii de chemare în judecată, apel, recurs, în cazul în care acest drept este expres indicat în actul de delegare. Dacă prin interpretarea expusă a art. 132⁴ alin. (14) Cod fiscal, ar exista un conflict de legi, în condițiile în care art. 80 alin. (1) Cod de procedură civilă indică expres că împuternicirile reprezentantului persoanei juridice

trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege, dispozițiile art. 75 alin. (2) și (80) alin. (1) Cod de procedură civilă nu sunt pe deplin edificatoare sub aspectul posibilității ori imposibilității reprezentării în fața instanței judecătorești în baza unui act de delegare a împuternicirilor. Din acest motiv, art. 75 alin. (2), art. (80) alin. (1) Cod de procedură civilă nu afectează interpretarea art. 132³ alin. (14) Cod fiscal, în sensul expus supra, ci duce doar la compararea rezultatului interpretării cu conținutul normei de drept comun, pentru stabilirea raportului dintre norme și modul de aplicare a normei speciale. Respectiv, Curtea a notat că domeniul de aplicare a normei speciale nu poate fi redus numai la reprezentarea prin procură, întrucât s-ar ignora caracterul specific al soluției legislative inserate în reglementarea specială. Neacceptarea acestei soluții ar însemna încălcarea dreptului de acces deplin la justiție.

Recurentul a precizat că, la cererea de recurs depusă la 04 aprilie 2022, au fost anexate înscrisurile ce atestă împuternicirile legale ale directorului adjunct al Serviciului Fiscal de Stat și anume: copia autenticată a extrasului din Registrul de stat al unității de drept în care se indică denumirea autorității publice - Serviciul Fiscal de Stat, precum și directorul autorității publice; copia autenticată a extrasului din ordinul nr. 669 din 31 decembrie 2021 cu privire la delegarea atribuțiilor, emis de către directorul Serviciului Fiscal de Stat, în scopul optimizării procesului de administrare fiscală, deservirii rapide a contribuabililor și utilizării eficiente a resurselor în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, precum și în temeiul art. 132³ alin. (14) Cod fiscal, art. 50 și art.161 Cod de executare, privind delegarea dlui Gheorghe Radu, director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, dreptul de semnare a cererilor de chemare în judecată, cererilor de apel, cererilor de recurs, cererilor de revizuire și a cererilor de contestare a actelor executorului judecătoresc; copia autenticată a ordinului nr. 610-p din 18 noiembrie 2021 cu privire la numirea în funcție. Astfel, respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire, din motiv că cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să solicite casarea, reprezintă încălcarea dreptului Serviciului Fiscal de Stat de acces deplin la justiție, fapt constatat de Curtea Supremă de Justiție conform opiniei consultative sus menționate, precum și consacrat în articolele 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și în articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a UE, care garantează dreptul la un proces echitabil. În context au fost citate dispozițiile art. 132³ alin.(1), (10), (11), (14),(17) Cod fiscal.

Curtea de Apel Cahul a reținut că, în probarea împuternicirilor dlui Gheorghe Radu, a fost anexat ordinul nr.610-p din 18 noiembrie 2021 cu privire la numirea în funcție și extrasul din ordinul nr.01 din 04 ianuarie 2021 cu privire la delegarea atribuțiilor, potrivit căruia directorul Serviciului Fiscal de Stat, Rozalina Albu, în temeiul art. 132³ alin.(14) Cod fiscal, art.50, art. 161 Cod de executare, a delegat dlui Gheorghe Radu dreptul de a semna documentele întocmite de subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat din subordinea nemijlocită (cererile de chemare în judecată, cererile de apel, cererile de recurs, cererile de revizuire, cererile de contestare a actelor judecătorești). Or, s-a conformat prevederilor legale și a prezentat actele justificative în temeiul cărora dl Gheorghe Radu, director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, este în drept să solicite casarea încheierii din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul.

Recurentul a susținut că, Curtea de Apel Cahul, prin practica sa, a dat curs și a examinat în fond alte cereri de recurs, semnate de Directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, confirmând posibilitatea reprezentării în fața instanței judecătorești în baza actului de delegare a împuternicirilor. Această situație indică asupra caracterului neuniform al practicii, situație contrară opiniei consultative a Curții Supreme de Justiție nr. 110 din 27 martie 2020 și art. 17 Cod de procedură civilă.

Totodată, a menționat o cauză similară, examinată de Curtea Supremă de Justiție, care referitor la delegarea atribuțiilor, instanța a reținut că, pentru a da o apreciere corectă admisibilității cererii de revizuire depusa de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Comrat, ultima trebuie să ofere o apreciere viabilă și extrasului din ordin nr. 669 din 31 decembrie 2021 „cu privire la delegarea atribuțiilor” emis de către Serviciul Fiscal de Stat, prin care directorului adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu, i-au fost delegate atribuții de a semna cererile de chemare în judecată, cererile de recurs, cererile de revizuire și cererile de contestare a actelor executorului judecătoresc.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaiților la data de 28 noiembrie 2022, prin scrisoare (f.d.96).

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, din următoarele motive

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În virtutea art. 426¹ alin. (1) lit.e) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Alineatul 2 al aceluiași articol prevede că, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul reiterează că, prin încheierea din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea Serviciului Fiscal de Stat împotriva executorului judecătoresc Vera Coliba cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc nr. 153s-682/19 din 29 martie 2019 privind refuzul de intentare a procedurii de executare a documentului executoriu nr. MAI04540410 din 21 noiembrie 2018, emis de Inspectoratul de Poliție Chișinău, Botanica, privind încasarea de la Evgheni Lazarin în beneficiul statului a amenzii în sumă de 1500 de lei (f.d.29-37).

Prin încheierea din 22 aprilie 2022, în temeiul art. 426¹ alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, Curtea de Apel Cahul a restituit recursul formulat de directorul adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscală a Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe, împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, din motiv că, cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs (f.d.52-59).

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea formulată de directorul Serviciului Fiscal de Stat, Rozalina

Albu, cu privire la revizuirea încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul (f.d.78-86).

Prin recursul declarat, Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediu directorului Rozalina Albu, a solicitat solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Cahul (f.d.91-93).

În sensul art. 446 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Colegiul reiterează că, instanța de revizuire prin încheierea din 27 octombrie 2022 s-a pronunțat în favoarea inadmisibilității cererii de revizuire formulate de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul.

Prin încheierea din 22 aprilie 2022, în temeiul art. 426¹ alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, Curtea de Apel Cahul a restituit recursul formulat de directorul adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscală a Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe, împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (f.d.52-59).

De altfel, prin încheierea din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul s-a restituit recursul ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs. Or, instanța de recurs nu a examinat cauza în ordine de recurs în fond, doar a stabilit lipsa împuternicirilor persoanei ce a declarat recursul, aspect ce a determinat restituirea recursului printr-o încheiere ce în virtutea art. 426¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, nu se supune niciunei căi de atac.

Drept urmare, în contextul prevederilor art. 446 alin.(2) Cod de procedură civilă, încheierea de inadmisibilitate a revizuirii nu se supune niciunei căi de atac.

Or, Curtea de Apel Cahul eronat a indicat în încheierea din 27 octombrie 2022 prin care a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă împotriva încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul precum că, încheierea este cu drept de recurs în termen de 15 zile în Curtea Supremă de Justiție, în condițiile în care în temeiul art. 446 alin.(2) Cod de procedură civilă, nu se supune niciunei căi de atac.

Adițional, Colegiul notează că, prevederile exprese privind categoriile de acte judecătorești susceptibile recursului este conformă standardelor procedurale garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, o asemenea reglementare juridică încadrându-se pe deplin în marja de apreciere recunoscută autorităților statale în configurarea cadrului intern relevant.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, ca fiind declarat împotriva unei încheieri care conform legii nu se supune niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. e), alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea formulată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la revizuirea încheierii din 22 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul, în cauza, la cererea Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Sud împotriva lui Evgheni Lazarin, executorului judecătoresc Vera Coliba cu privire la contestarea actelor de executare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat